



Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ СУД У
БЕОГРАДУ
Гж 3631/21
25.1.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија: Весне Матковић, председника већа, Иде Никитовић и Јасне Беловић, чланова већа, у парници тужиље АА, из ..., чији је пуномоћник Марко Зекић, адвокат из Београда, ул. Генерала Штефанека бр. 53/24, против тужене ББ, из ..., чији је пуномоћник Ненад Алексић, адвокат из Београда, ул. Василија Ивановића бр. 12, ради утврђења, одлучујући о жалби тужиље изјављеној против пресуде Другог основног суда у Београду П 4184/19 од 12.05.2021. године, у седници већа одржаној дана 25.01.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужиље и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Другог основног суда у Београду П 4184/19 од 12.05.2021. године.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев тужиље за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Пресудом Другог основног суда у Београду П 4184/19 од 12.05.2021. године, ставом првим изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиље којим је тражила да се утврди да је власник стана у ..., у ул. ..., стан бр.20, на другом спрату, улаз-А, површине 42 м², а који је пок. ВВ стекла Уговором о купопродаји овереним пред Петим општинским судом у Београду, под бројем Ов бр. 701/2002, дана 22.01.2002. године, на основу усменог тестаментa ВВ, преминуле дана 20.07.2018. године, а што је тужена дужна трпети и признати. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован предлог тужиље за одређивање привремене мере којом би суд забранио туженој отуђење и располагање станом у ..., у ул. ..., на другом спрату, улаз-А, површине 42 м², овереним дана 22.01.2002. године, пред Петим општинским судом у Београду, под бројем Ов бр. 701/2002, на име купца ВВ. Ставом трећим изреке обавезана је тужилца да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 70.875,00 динара.

Против наведене пресуде тужилца је благовремено изјавила жалбу побиијајући је у целости из свих законом прописаних жалбених разлога. Трошкове другостепеног

поступка је тражила и определила.

Испитујући правилност и законитост побијане пресуде у смислу одредбе члана 386 Закона о парничном поступку – ЗПП (“Службени гласник РС” бр.72/11 са изменама и допунама), другостепени суд је оценио да је жалба тужиље неоснована.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1-3, 5, 7 и 9 ЗПП на које другостепени суд пази по службеној дужности, а супротно наводима жалбе тужиље ни она из тачке 12 истог става јер пресуда садржи јасне и непротивречне разлоге о свим битним чињеницама.

Према утврђеном чињеничном стању, сад пок. ВВ је по основу Уговора о купопродаји непокретности, закљученог са ГГ, из ..., дана 18.01.2002. године и овереног пред Петим општинским судом у Београду под Ов бр. 701/2002, дана 22.01.2002. године, постала ванкњижни власник стана бр. 20 у ул. ..., у ... Дана 18.06.2015. године, сада пок. ВВ је у својству закупаодавца, са овде тужиљом, као закупцем, закључила Уговор о коришћењу стана на неодређено време, а предмет тог уговора је стан у ул. ..., који ће купац користити на неодређено време са својом малолетном ћерком ДД, почев од 18.06.2015. године, те се истовремено бринути о закупаодавцу, о свим њеним потребама с обзиром да се ради о непокретној особи о којој брине и Герентолошки центар. ВВ је преминула дана 20.07.2018. године, а њена заоставштина, коју, између осталог, чини и стан бр. 20, у ул. ..., у ..., расправљена је оставинским решењем јавног бележника ..., из Београда, УПП: 193-2018 веза бр. 4.0-4117/18 од 26.12.2018. године, правноснажним дана 31.12.2018. године, којим је за наследника на овој заоставштини, оглашена њена ћерка, овде тужена. Тужиља је 21.12.2018. године, поднела Трећем основном суду у Београду предлог за проглашење усменог завештања у којем је навела да је то учинила други пут, јер је први поднесак уложила пре 20.08.2018. године, чим су јој сведоци усменог завештања саопштили да је она тестаментални наследник иза пок. ВВ и да су они о томе сачинили записник. Као сведоци усменог завештања означени су ЂЂ, из ..., ЕЕ, из ... и ЖЖ, из ..., а на записнику о састављању усменог тестаamenta стоји да је сачињен 2016. године. Сада пок. ВВ је у моменту давања изјаве боравила у стану у ул. ..., у..., била је свесна, разумно водила конверзацију са другим лицима, била је непокретна али су јој руке биле покретне и могла је самостално да их користи, самостално да једе и пише. Предметна изјава је дата 01.09.2016. године, дакле скоро 2 године пре смрти ВВ, иако из изјава сведока произилази да је дата 01.09.2018. године. У моменту давања изјаве нису постојале изузетне прилике, под којима се подразумевају изненадне, неочекиване или непредвидиве прилике завештаоца због којих она није у могућности да сачини писмено завештање, иако је била озбиљно нарушеног здравља, посебно што је могла у том дугом временском периоду, након давања изјаве да потпише руком писмени тестамент или да ангажује стручна лица да пред њима изјави своју последњу вољу и тако се сачини нека редовна форма тестаamenta. Сада пок. ВВ је приликом посете наведених сведока, навела да своју имовину - предметни стан, оставља „својој ...“, овде тужиљи, међутим, том приликом није изјавила да учињена изјава представља њену последњу вољу. Уз то, изјава није дата пред истовремено присутна три сведока јер из записника о сачињавању усменог завештања произилази да је сачињен дана 01.09.2016. године, а приликом саслушања сведока, утврђено је да постоји несагласност сведока у погледу тачног дана давања изјаве сада пок. ВВ.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је правилно применио материјално право и то одредбе члана 110 и 111 Закона о наслеђивању, те одредбу члана 20 Закона о основама својинскоправних односа, када је закључио да у конкретном случају нису испуњени услови за пуноважност усменог завештања по основу кога би тужиља црпела своје право својине на предметном стану, прецизније, да сада пок. ВВ

није располагала својом заоставштином - предметним станом, путем завештања у корист овде тужиље. Правилно је стога првостепени суд поступио када је применом одредбе члана 449 Закона о извршењу и обезбеђењу одбио предлог тужиље за одређивање привремене мере налазећи да за то нису испуњени услови.

Правилност побијане пресуде није доведена у сумњу жалбеним наводима тужених.

Неосновани су жалбени наводи тужиље о погрешно утврђеном чињеничном стању истицањем да нису правилно утврђене чињенице које су биле битне за одлучивање. За такво пресуђење суд је имао ослоња у савесној и брижљивој оцени сваког изведеног доказа посебно и свих заједно о чему су у побијаној пресуди наведени ваљани разлози (како и на основу којих доказа је суд утврдио чињенично стање, зашто сматра да су неистинити наводи тужиље о завештајном располагању и зашто тужбени захтев тужиље није основан). Правилном оценом изведених доказа првостепени суд је несумњиво утврдио да у конкретном случају нису испуњени услови из чл. 110 Закона о наслеђивању који се тичу постојања изузетних прилика потребних за пуноважност усменог завештања.

Наиме, према одредбама Закона о наслеђивању, један од основних услова за закључење пуноважног завештања као правног посла *mortis causa*, јесте правно релевантна воља која мора бити усмерена на заснивање тог правног посла, мора постојати намера за сачињавање завештања јер услед недостатка озбиљне, стварне и слободне воље завештаоца, завештање не може ни да настане (члан 81 и 82). Поред тога, усмено завештање, као изузетна форма завештања, може се користити само у случају да завешталац услед дејства изузетних прилика није у могућности да сачини други облик, тачније неко завештање у писаном облику, а битан елемент за његову пуноважност је и истовремено присуство три сведока. Дакле, за пуноважност усменог завештања, као ванредног облика завештања, а сходно одредби члана 110 Закона о наслеђивању, потребна су три услова који морају бити кумулативно испуњена и то: постојање изузетних прилика у моменту давања изјаве воље, немогућност завештаоца да услед изузетних прилика састави писмено завештање и истовремено присуство три сведока пред којима је завешталац дао изјаву последње воље, што упућује на строгу оцену услова за изузетну важност усменог завештања. При том, под изузетним приликама подразумева се низ објективних и субјективних околности, само изненадне, непредвиљиве или неочекиване прилике завештаоца због којих он није у могућности да сачини писмено завештање, док се, болест и животна доб завештаоца сами за себе не би могли сматрати као изузетне прилике ако је према месту где је оставилац живео и према средини у којој се кретао објективно и субјективно имао могућности да састави писмени тестамент.

У конкретном случају, околности под којима је сада пок. ВВ дала ову изјаву пред сведоцима, коју тужиља третира као усмено завештање, а посебно када се има у виду дуг временски период од дана давања изјаве (01.09.2016. године) до њене смрти (20.07.2018. године), прецизније, могућност да у том периоду она сачини завештање у некој од прописаних писмених форми, не указују на постојање оваквих прилика које би оправдавале сачињавање усменог завештања, а како то правилно закључује првостепени суд.

Поред тога, како записник о усменом тестаменту из 2016. године, с обзиром на своју садржину и форму нема карактер завештања јер није сачињен ни у једном од облика завештања прописаних Законом о наслеђивању, а завештање је строго формални правни посао у складу са чланом 83 Закона о наслеђивању, то је неосновано позивање тужиље у жалби да се записник о усменом тестаменту, који садржи последњу изјаву

воље сада пок. ВВ у писаној форми, потписану од три сведока и ње саме, конверзује по службеној дужности у алогографски – писани тестамент.

Приликом одлучивања другостепени суд је имао у виду и остале жалбене наводе тужиље које није посебно образлагао на основу овлашћења из члана 396 став 1 и 2 ЗПП.

Правилна је и одлука о трошковима парничног поступка јер је донета правилном применом одредаба члана 153, 154 и 163 ЗПП.

Из изнетих разлога, применом одредбе члана 390 ЗПП донета је одлука као у ставу првом изреке пресуде.

Како тужиља са жалбом није успела, то јој трошкови другостепеног поступка не припадају, због чега је одлучено као у ставу другом изреке, а на основу одредбе члана 165 ЗПП.

Председник већа-судија
Весна Матковић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић